

Pentru muncitorimea română

(urmare din pagina 1-a)

Intreprinderile de toate categoriile, cu excepția a foarte puține, au răspuns noilor sarcini financiare impuse de existențele războiului, ca la o datorie de sine înțeles. Așa că familiile muncitorilor aflați pe frot sunt în afara chinuțoarelor griji ale existenței de fiecare zi.

Sănătatea fizică a muncitorului, dela ucenicul din atelier și până la meșterul specialist din marile stabilimente industriale, a format și formează preocuparea vie a guvernului.

Ministerul Muncii și Casa Națională de Asigurări Sociale nu au precupețit nici un sacrificiu pentru a proteja sănătatea salariaților din întreprinderi.

Spitalele și dispensarele asigurărilor au fost reorganizate, trusoul completat, salariile personalului medical și auxiliar simțitor sporite. Noni dispensa-se au luat ființă pe lângă întreprinderi.

Pentru funcționarii Departamentului Muncii, grație solicitudinii d-lui ministru, dr. Constantin Dănuțescu, a fost organizată o Casă de odihnă la Sinaia, iar pentru întrema-re ucenicilor debili și predispuși bolilor sociale, d. av. P. Alexandrescu-Roman, președintele consiliului de administrație al Casei Naționale de asigurări sociale, a dispus cu preventoriul dela Timișul de Sus să funcționeze în tot cursul anului.

Apreciind valoarea acțiunii preventive în lupta împotriva maladiilor sociale, care face ravagii mai ales în rândurile lumii muncitoare, d. dr. Dănuț, directorul general al acesteiași instituții, a decis ca, în vara ce vine, să creieze 400 de paturi noi în stațiunile climatice.

Prin urmare grație solicitudinii sferei oficiale, a Ministerului Muncii și Casei Naționale de asigurări sociale, grija pentru muncitorii surmenajați și debili, predispuși a cădea victime tuberculozei, se va traduce printr-o acțiune preventivă de proptetii mai întinse.

Aceste eforturi care se fac pentru a proteja sănătatea fizică a păturii muncitoare sunt cu atât mai laudabile cu cât țara noastră se află cuprinsă în vălvățiile celui mai uriaș războiu pe care l-a cunoscut omenirea vreodată, din care cauză toate eforturile națiunii sunt îndreptate în această direcție.

Nu ne îndoiim că grija de fiecare zi a guvernului, prezidat cu neostenită râvnă și înțelegere a realităților sociale de către d. prof. Mihai Antonescu, și sacrificiile comunității naționale, își vor găsi ecoul dorit în sufletul muncitorimii noastre, care va răspunde printr'un îndoit efort de muncă acestei griji și acestei dragoste.

Pierdut buletinul Biuroul Populației și-l declar nul Olga Manole strada Slt. Matasaru, 3 - Piatra-Neamț.

Pierdut buletinul dela Biuroul Populației Matei Gh. str. Lt. c-dor Eugen Dumitrescu, 14 - Piatra-N. Il declar nul.

Pierdut buletinul Bir. Populației Zaharia Ion. Il declar nul.

Pierdut buletinul Biuroul Populației și-l declar nul. Elena Vizitiu - Piatra-N. str. Carol, 81.

INFAPTURI COOPERATISTE ÎN MOLDOVA**CONFERINȚA ȚINUTA LA RADIO MOLDOVA ÎN SEARA ZILEI DE 22 IAN. 1943****de Prof. P. POPOVICI****Membru în Consiliul I. N. C.**

„Nevoia — constată înțelepciunea populară — este cel mai bun slăuitor“.

Nevoia a împins pe omul primitiv — slab, neajutorat, fără arme și mijloace de apărare și de luptă împotriva fiarelor și intemperiilor — să nascociască unelte și arme de apărare și atac, să-și acopere corpul cu îmbrăcăminte, să-și construiască adăposturi: toate acestea, cu scopul să-și ocrotească viața și să-și dea puțința să reziste mai ușor împotriva nevoilor și primejdiilor.

Mai târziu, când omul primitiv, prin aceste nascociiri, s-a înălțat peste animalitate, trecând dela viața de izolare la viața socială, tot nevoia l-a împins să nascociască anumite mijloace, anumite organisme, care să-și asigure o prielnică dezvoltare în noua formă de viață — viața socială.

Printre aceste organisme sociale, este și mișcarea cooperativă, care, — precum s-a spus de altele ori — este tot un fruct al nevoii.

Cum nevoile omului sunt variate, a fost firesc ca mișcarea cooperativă să capete forme variate.

În Anglia, de pildă, unde s-a născut întâiu, acum o sută și ceva de ani, cooperativa a luat forma *cooperației de consum*, menită să satisfacă nevoile de aprovizionare ale muncitorilor industriali.

La noi, ea s-a născut sub formă de *bănci populare*, menite să scape țărănimea de plaga cametei, foarte mult răspândită — pe atunci — la sale.

Dobânda plătită de săteni, — afirmă regretatul economist și fost Ministru Nețișescu —, era totdeauna mai mare de 60%, ajungând uneori până la 500%.

Plaga cametei a dispărut din satele noastre, datorită mișcării cooperative — lucru pe care nu-l știu sau îl uită, sau se fac că-l uită acei, cari, fie din necunoștință de cauză, fie dintr'un spirit de critică prea exagerat, fie din alte motive mai puțin obiective, ponegesc cooperativa relevându-i, numai greșelile și nerecunoscându-i de loc meritele.

Și cum acei, cari au inițiat și condus această operă de salvare economică, au fost mai ales învățătorii și preoții satelor, lor li se cuvine să le aducem prețuirea noastră, recunoscându-le public și fățiș marele lor merite.

Au urmat apoi *obștii de arendare și de improprietărire*, datorită cărora însemnate suprafețe de teren au trecut în patrimoniul țărănimeii.

Cea din urmă formă a mișcării cooperative în România, a fost *cooperația industrială*, ceva mai complicată, care reclamă un aparat tehnic de specialitate, mai greu de găsit.

Au apărut astfel: *cooperațiile forestiere* — exploatare de păduri și industrializare —, iar mai recent, *cooperațiile de industrializare agricolă, de arte grafice, etc.*

Dintre toate cooperațiile industriale, acele care au luat o mai mare dezvoltare, — atât ca număr cât și ca operații —, au fost cele forestiere.

Lucru firesc într-o țară, unde podoaba și bogăția pădurilor, reprezintă circa 22% din suprafață.

Dacă sătenilor dela câmp li s-a putut da, prin improprietărire, pământ de hrană, celor dela munte a trebuit să li se asigure lucru în întreprinderi potrivite regiunilor muntoase, adică lucru la pădure.

Dintre cooperațiile forestiere, acele care s-a așezat — prin activitatea ei —, la locul de frunte, este *Cooperativa „Albina” din comuna Tarcău-Neamț*.

Prin extinderea operațiilor sale, „Albina” este unică, nu numai la noi în țară, ci în toată Europa.

Într-o convorbire pe care am avut-o la Tarcău cu experțul danez — D-l Gormsen —, care a călătorit mult și cunoaște cooperativa din toate țările europene, d-sa imi spunea că nu a întâlnit nicăieri în Europa, o cooperativă forestieră, care să facă și exploatare de pădure și industrializare și comercializare în stil așa de mare ca „Albina”.

În adevăr, Cooperativa „Albina” exploatează anual circa 50.000 metri cubi de lemn, pe care-l transformă în cherestea, destinată nu numai consumului intern, ci și exportului.

„Albina”, își vindea, — acum câțiva ani, când exportul era posibil —, o bună parte din producția sa, peste hotare: în Syria, Palestina, Egipt, Grecia, Germania și Anglia.

Iată de ce socotim că datele ce vor urma asupra acestei cooperative, nu vor fi fără interes.

Cooperativa „Albina” din Tarcău-Neamț, a luat ființă în 1914, din inițiativa unui vrednic și entusiast cooperativ, d-l C. Turcan și cu concursul unui mănunchi de săteni, între care cităm: d-nii ViCTOR FILIP, Gh. ARONESCU, Gh. DUMBRĂVEANU, D. ALEXANDRESCU (decedat) și alții.

Care era situația exploatării forestiere pe valea Bistriței, înainte de înființarea cooperativei și ce a determinat nașterea ei?

Cei dinlăi negustori și exploatare de păduri pe valea Bistriței, au fost mai ales străinii: Turci, Armeni, Greci, Evrei, etc....

Până nu de mult, în Piatra-Neamț, aproape de malul Bistriței, era o calenea numită „Calenea Turcească”, care servea drept loc de adunare și de tranzacții, a negustorilor de cherestea de neam turcesc.

Iată cum ne înălțăsează situația acestor exploatare, d-l Leon Mrejeru — Președintele Cooperativei „Albina” — în Darea de seamă prezentată Adunării Generale din 1941:

„*Străini, laconi de inavățire ușoară și grabnică, ademeniți de bogățiile văii, au început a se strecura pe nesimțite și cu silală, la început, cu ifos și obrăznicie, mai târziu, câte unul și apoi în societăți constituite, pe întinsul apei și, cu ajutorul cozilor de lopor, au organizat pustiirea codrilor și exploatarea nemiloasă a robilor muncii.*

Și au fost acești străini, fără inimă, fără suflet pentru păduri, fără inimă și fără suflet pentru robii îmbogățirii lor. Sa tăiat cu prețuri de nimic, sa tăiat și ce nu s-a plătit, sau pustiit pădurile văii și ale țării și nu s-a replantat un brăduț.

Sau exploatat nemilos muncitorii, iar, din bogățiile agonisite prin truda și sudoarea lor, nu s-a întors nimic înapoi, pentru ușurarea și îmbunătățirea vieții lor.

Nu s-a văzut o biserică, o școală, un cîmin cultural, un dispensar, o baie, o societate de ajutor ori de binefacere, o casă, un grajd, un pom, o vilă de rasă, un drum, un pod, un dig în comună — o omenie înoarsă spre cei cari — cu grea muncă de robi — au adunat aurul strălucitor și greu al îmbogățirii exploătorilor.

Obștea apăsată și sărăcită, în sbuciumul exploăării, care o încheștează și o turbură, în clocotul chinurilor care o frământă, zărește, pe cerul nădejdiilor sale, străfulgerul mântuitor:

„*Intovărășirea Oropsișilor, „Apărarea cu puteri unite”, Prin intovărășire veți învinge”.*

Reacțiunea împotriva acestei stări de lucruri, era deci firească.

Freamătul desrobirii economice a șetelor, începuse să se audă puternic în toată țara. Conducători înțelepți ca: Spiru Harel și alții, cu o întreagă pleiadă de apostoli, nu dădeau înapoi față de nici o greutate, vestind pretulindeni zorile unei vieți noi în lumea șetelor.

„ALBINA” a luat lință modestă, ca toate înfăptuirile cooperative la început, — cu un fierășrău cu două pânze —, care tăia material mai mult pentru membrii săi, fiind nevoită în timpul războiului dintre anii 1916-1918 să-și încezeze activitatea, pentru ca, din 1918 să înceapă o viață nouă, care a dus-o la dezvoltarea de azi.

Noua fază în care a intrat „Albina” începând din anul 1918, a cerut de sigur mult sbucium și multă lupă din partea conducătorilor.

Trebuia învinsă o rețea întreagă de interese contrarii, ale persoanelor sau societăților cari exploataseră până atunci păduri pe valea Bistriței — și care se vedeau acum amenințați în interesele lor —, dar trebuia învinsă și neîncrederea pe care autoritățile o arătau față de noua înghițbare economică.

Iar mijloacele de luptă ale celor interesați, erau multe și felurite.

Norocul a voit că, în fruntea Ministerului de Domenii, să ajungă — în Guvernul dela Iași —, regretatul Folin Enescu, care fusese mai înainte, ca succesori al lui I. Gh. Duca, Director al Casei Centrale a Cooperativei.

Folin Enescu acordă toată încrederea cooperativei și-i dă spre exploatare, o porțiune de 850 ha. pădure pe valea Tarcăului, precum și un credit de 6 milioane lei.

Alla suprafețe au jumat apoi, „Albina” exploatănd până la finele anului 1942, peste 4.500 ha. pădure.

Care sunt înfăptuirile „Albinei” și intrucât a corespuns ea scopului pentru care a fost creată?

1) Întăi de toate, Cooperativa „Albina” a contribuit la *românizarea* exploărilor forestiere, făcând această operă complexă — adică românizare de capital, de muncă și de beneficii —, cu mult înainte ca această activitate să fie operă oficială.

Ea dă de lucru la peste 1000 lucrători, toți Români, săteni din comunele învecinate sediului ei.

2) În al doilea rând, ea a introdus *ordinea, corectitudinea și rânduiala gospodărească în exploatare*, respectând intru totul obligațiunile impuse de tehnica forestieră, în locul exploărilor extensive, a făcut exploatări rationale.

(Continuare în pagina 3-a)

Dela Alcazar la Stalingrad

Două nume care au devenit simbolice prin strălucitul exemplu dat de lupte hotărâtoare a lumii creștine și civilizate împotriva bolșevismului păgân. Eroii falgii spaniole, au luptat și rezistat la Alcazar împotriva hoardelor roșii ale comunismului, care voiau să alunge din fiecare colț pe Hristos și să-și întindă pustiitoarea lor stăpânire. Au luptat cu greu, s'au jertfit dar au învins. Astăzi, această luptă între creștinism și păgânism a cuprins toată lumea, care s'a împărțit, astfel, în două tabere. Victoriile armatelor ce luptă în numele crucii și pentru civilizația Europei le-au dus adânc pe teritoriul unde domnește armia păgână a bolșevismului. Stalingrad, după vechea denumire Tarțin, era o cetate în care comuniștii au fost surprinși și izgoniți de armatele noastre, ea diavoliu de crucea lui Hristos. De mai multe luni Stalingradul este în stăpânirea armatelor germane și aliate, iar acum este apărât de aceste armate cu cel mai mult spirit de jertfă ce s'a văzut vrodată în istorie.

Asaltul maselor de bolșevici asupra ruinelor, căci Stalingradul nu mai este decât un morman imens de ruine, este extrem de violent și executat cu forțe care întrec de mai multe ori pe cele ale apărătorilor.

Apărătorii Stalingradului —germani și români— luptă în condițiuni neînchipuit de grele: ofițeri și soldați trag la tunuri ca și caii, neschimbați dela țevă de săptămâni de zile, generalii luptă în linia I cu baionetele în mână, într'o încordare și cu un spirit de sacrificiu fără precedent, lupta este susținută cu îndrăjire neostoită în fața hoardelor mereu proaspete și numeroase de bolșevici. Fiecare palmă de pământ peste care se năpustesc sovieticii, îi costă pierderi enorme, iar în rândurile rărîte ale apărătorilor, golurile sunt umplute din curajul și hotărârea de luptă a celor rămași.

Exemplul supremului sacrificiu pentru patrie și neam, ce ni-l dau apărătorii dela Stalingrad umple poporul nostru de mândrie și-l apropie și mai mult de armata sa, în spatele căreia face front și pentru asigurarea victoriei căreia va ști să facă toate jertfele.

Jertfa luptătorilor creștini dela Alcazar n'a fost zădărnica; în scurt timp a venit victoria. Jertfa eroilor ce apără Stalingradul, primită cu atâta curaj și seninătate este semnul că și victoria noastră nu va întârzia, fiindcă noi luptăm pentru o idee sfântă.

Apărăm creștinismul și așezarea omenirii pe baza legilor consacrate de milenii, a naționalismului, a respectării omului și avutului său și a familiei.

Pe deasupra tuturor, însă,

apărăm patrimoniul scump al țării noastre și libertatea neamului. În această luptă nu există decât victorie pentru noi, cu toate jertfele cerute de această încheere.

24 Ianuarie 1859: o mustrare și un îndemn

(Urmare din pag. 1-a)

căci altfel, vom dispărea înghițiți de monstrul urias.

Cum însă pentru isbânda ei nu este destulă numai acea puternică solidaritate ce-i leagă pe ostașii noștri acolo, în fața morții și gloriei, ziua de 24 Ianuarie 1859 ne dă învățământul pentru vremea de față. Acest învățământ este și o poruncă: *solidaritatea noastră a tuturor*, unirea noastră, în cugete și în simțiri, crearea aceluiași bloc de suflăte tari ca granitul, decare să se sdrobească, neputincioase, orice încercări străine de a slăbi avântul nostru spre luptă și spre biruință. Să ne desbrăcăm de orice patimi personale, să ne scuturăm de orice gânduri de desbinare... Suflăte

lungă suflet, gând lângă gând asemeni generațiilor de la 1859 și dela 1916,—încrăzătorii în puterea noastră, în sprijinul marilor noștri aliați și în ajutorul lui Dumnezeu a-tot-puternic, să pășim către victorie, căci victorie trebuie să fie pentru neamul nostru.

Iar acei ce cred că pot gândi altfel, că pot trage folos personal din svonuri și șoapte, din colcăiri de patimi ascunse, să se teamă: vor fi loviți nu numai de pedeapsa lui Dumnezeu în ceruri, dar și de răsbunarea unui neam întreg care cere fiilor săi unire deplină, fără ascunzușuri, întru salvarea ființei sale de azi, a hotarelor întregite cu totul de mâine și a viitorului său în veșnicia timpurilor.

munei Zănești, jandarmii au găsit pe linie cadavrul unui necunoscut în etate cca. 70 ani, care prezenta o mare leziune la cap și piciorul stâng. Asupra cadavrului nu s'au găsit nici un fel de acte spre a putea fi identificat. Era îmbrăcat cu suman, o cămașă rupă toată, cu capul gol și cu opinci pe picioare. Se crede că nefericitul bătrân ar fi căzut din automobilul 6,30, care este foarte aglomerat.

Pierdut buletinul Biroul Populației Gh. Zamă str. 6 Septembrie, 11 - Piatra-N. Il declar nul.

Maria Purice din Anexa Văleni-Piatra-N. pierdut buletinul dela Biroul Populației. Il declar nul.

Am pierdut carnetul de refugiat cu Nr. 832/1942 pe numele Spaciu Vasile, din com. Corbu jud. Mureș. Il declar nul.

Pierdut Buletinul Biroul Populației Arghir Blăgescu com. Borlești-Neamț: Il declar nul.

Pierdut Buletinul Biroul Populației Șoltescu Anton - Piatra-N.: Il declar nul.

Pierdut buletin biroul populației Sidonia C. Hogaș Piatra-Neamț, il declar nul.

Pierdut carnetul de refugiat Nr. 18 | 941 Vivirnschi Manole. Il declar nul.

Încălțăminte pentru copii săraci

Primăria orașului nostru a distribuit elevilor săraci dela școlile No. 1, 2 și 3 de băieți și fete din localitate, precum și dela școlile anexe, un număr de 920 perechi bocanci al căror cost a fost acoperit prin colecta primăriei.

Bocancii au fost confecționați în foarte bune condițiuni, cu talpa din lemn, de către cismarii Moroșanu și Băciu, la prețul de 500 lei perechea; aceștia s'au oferit a le confecționa fără câștig, înțelegând astfel să contribuie și ei la ajutorarea celor mulți și necăjiți.

La distribuirea bocancilor, d-nul primar Căpitan rez. Lăzărescu, a dat înțâietate orfanilor de războiu și fiilor de invalizi.

Cum se fabrică pâinea

În urma constatărilor făcute de primărie, Consiliul economic al Prefecturii a stabilit ca pâinea să se fabrică în următoarele proporții: 50% grâu, 30% seacă, și 20% cartofi.

Accident sau sinucidere

În noaptea de 26—27 Ianuarie crt. pe calea ferată Piatra-N. — Bacău, la km. 39, 150, pe teritoriul co-

Informațiuni

Duminică 7 Februarie 1943 va avea loc în Piatra-Neamț șezăloarea Grupării învățătorilor scriitorilor de sub președinția d-lui Mircea Ispir organizată de Asociația învățătorilor, cu următorul program: la ora 11 în sala cinema Regal, șezăloase va deschide cu conferința domnului D. V. TONI, fost ministru și președinte al Asociației generale a învățătorilor, despre: Scriitorul Ion Ciocărlan, învățător. Vor urma lecturi din operele lor: B. Iordan, Oclav Sargeșiu, I. D. Pictoriani, V. Copilu-Ghența, Doctrian Grozan, B. Frunle, M. Stamate, etc.

În aceeași zi la ora 7.30 seara va conferința domnul APOSTOL D. CULEA despre Costumul național la români. Conferința d-sale va fi încadrată într'un program artistic dat de echipele căminelor culturale.

■ În monitorul Oficial numărul 22 din 27 Ianuarie 1943, s'a tipărit o nouă decizie a Ministerului Economiei Naționale, cu privire la cantitățile de grâu, seacă, orz, orzoaică, ovăș mei și popugoi, precum și făinurile din aceste cereale, care vor trebui declarate și vândute Statului, în termen de 20 zile, adică până la 16 Februarie 1943.

Sunt scutiți de facerea declarațiilor, gospodariile de la orașe care au cantități ce întrec în totalul lor 200 Kgr și cei dela țară cu cantitate până la 500 Kgr. Aceste cantități se lasă posesorilor lor, pentru hrană.

Mai sunt scutiți de facerea declarațiilor producătorii care au cultivat mai puțin de două hectare, cu unul sau mai multe feluri de cereale, socotite împreună.

Se mai lasă celor ce cultivă pământuri întinse, cantități pentru hrana muncitorilor, după rându-elile cuprinse în decizie.

Cei ce vor înfrânge aceste măsurii, se vor pedepsi după legea pentru înfrânarea speculei și a sabotajului.

Mobilizarea generală a poporului german

În germania s'au dat toate decretule în vederea mobilizării generale a poporului.

Bărbații într> 16-65 ani și femeile între 17-43 ani se vor prezenta la oficiile de muncă respective când vor fi chemați.

Femeile care au cel puțin 2 copii sub 14 ani nu vor fi chemate.

Date fiind numeroasele rezerve ale germaniei, care a recurs la aceste măsuri tocmai în al patrulea an de război, potențialul de luptă va fi considerabil mărit și victoria mai asigurată și apropiată.

Ultima oră

Frontul de Răsărit. Luptele inverșunrate depe frontul împotriva bolșevismului continuă cu aceeași îndârjire.

Prin contraatacuri viguroase forțele germane au smuls bolșevicilor mai multe localități fortificate. În tot sectorul de Sud al frontului de Răsărit contraatacurile germane a pricinuit pierderi foarte mari inamicului.

Într'un singur sector, armele antice germane au distrus 23 tancuri sovietice, iar un tanc de recunoaștere a fost capturat complet. În același sector au fost doborâte 8 avioane sovietice.

Pierderi imense în oameni ale armatelor sovietice

Într'un singur sector au fost numărați în fața pozițiilor noastre peste 2500 bolșevici morți la care se adaogă multiplul de răniți și dispăruți se poate spune că sovieticii au pierdut 2 divizii.

În alt sector, o singură formație a armatei germane a luat 2500 prizonieri. Și în celelalte sectoare pierderile sunt imense în oameni și materiale.

A fost distrusă o divizie de cavalerie dela care s'au capturat 3 baterii tunuri de însoțire gata înhamate, în altă parte au fost distruse mai multe batalioane bolșevice.

Luptele grele și încercările de atac ale bolșevicilor în sectoarele Voronej și lacul Ilmen au avut drept rezultat respingerea atacurilor cu pierderi foarte grele pentru inamic.

O singură divizie de infanterie germană a distrus în 10 zile 143 tancuri bolșevice.

Apărătorii dela Stalingrad continuă rezistența lor eroică și au reușit să respingă grelele atacuri sovietice pe noile linii ocupate de germani.

În Africa de Nord, încercarea armatei 8-a engleză de străpungerea liniilor germane la Suara, a dat greș. Mișcarea armatelor comandate de mareșalul Rommel se face metodic și conform planului stabilit.